

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštno vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
pol leta 1 „ 60 „
četrt leta — „ 30 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v dijaškem
seminišču (Knaben-
seminar.)

Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sobne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste

prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — **Rokopisi**
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Popravljen ministerstvo.

Ustavni poslanci in liberalci so lastno svoje ministre, t. j. moževe, ki so bili sami ustavoverci in liberalci, tedaj njihova kri in kosti, tako dolgo zbadali in napadali, da so odstopili. Čeravno so ministri liberalcem vse storili, kar so ti hteli, ter jim vselej verno služili, le en sam krat ne — bilo je to enkrat nehvaležnim liberalcem vendar dosti, da so ministrom nagajali. To en sam krat bilo pa je takrat, ko se od cesarja in ministra Andrassyja sklenenemu zasedenju Bosne in Hercegovine niso tako ustavljali, kakor drugi nemški in madžarski Turki. Vednega pikanja se je knez Adolf Auersperg tako navolil, da je po blizu 7-letnem poslovanju odložil ministrovanje. Jednako so storili njegovi tovarši; vsi so se ministrovanju odpovedali. Cesar so odpoved sprejeli že lani meseca novembra ter ministrom ukazali ostati v službah, dokler se ne bode našlo novih ministrov. No, iskalo se je celo četr leta pa še jih le ni bilo dosti najti. Prvi je minister Depretis šel iskat. Bilo je zastoj. Potem je grof Taaffe povrdjal pa tudi ni našel tovaršev, naposled so staro ministerstvo toliko popravili, da bo vsaj držalo do novih volitev za državni zbor, ki bodo bežčas meseca augusta ali septembra, če ne prej!

Novo ministerstvo tedaj prav za prav ni novo — ampak staro, toda popravljen. Odbila se mu je glava in ena roka ter nadomestila z drugo, t. j. prejšnji predsednik knez Auersperg in minister Unger sta odstopila. Njunjo mesto je se pa le deloma dopolnilo. Kajti stari minister Stremajer je ostal pa ob enem dobil nalog voditi ministerska zborovanja; pravi predsednik pa Stremajer ni postal in torej tudi plače 26.000 fl. ne dobi. Mesto ministra Ungerja ostalo je celó izprazneno, namesto uže lani odstopivšega ministra barona Lasserja pa je grof Taaffe prevzel ministerstvo znotranjih zadev; ta bo tedaj tudi volitve razpisal in vodil, če se ne bo moral zopet novemu ministru umakniti. Sicer pa se odstopivšim ministrom ni zgodilo nič zalega. Knez Auersperg je dobil predsedništvo

pri najvišjem računarskem uradu s plačo 20.000 gld. ministra Lasser in Unger imata vsak 4000 fl. penziona na leto in veliki križec sv. Leopolda!

Kaj imamo od popravljenega ministersva Stremajer Taffejevega pričakovati? Nič posebnega! Gospodje so razun enega sami dosedanji ministri. Ostalo bo torej vse pri starem. Ministri in državni zbor bodo še enkrat po svojem ustavoverskem in liberalnem načinu razgovarjali se o proračunu za l. 1879. potem skušali pošteno storiti svojo politično smrt s dostojnim pogrebom. Kajti slabo gospodarstvo, oderuštvo, siromaščina, vsestranske zmešnjave, nezadovoljnost in sila, pouzročena od ustavovernih liberalnih poslancev, je povsod tolika, da morajo pri volitvah propasti, ako volilci le nekoliko spregledajo in storijo svojo dolžnost! In potem se more misliti, kako in kaj je treba storiti, da bo zopet — boljše! Uresničuje pa se zvesto, kar je „Slov. Gosp.“ uže lani pravil, namreč: Bosna in Hercegovina bode ustavovercem vrat zavile in Avstrijo rešile predragega in predolgega gospodstva nemških ustavakov! In to je veliko vredno, več, kakor vsi milijoni, ki smo jih v turške vojke potrošili!

Papeževo pismo proti socialistom.

IV. Poslednjič katoliška Cerkev, oprta na zapovedi natorne in božje postave, prečudno skrbi za očitni in domači mir tudi z nauki, ki jih tudi in oči oziroma na pravico lastine in na deljenje premoženja, ki je pripravljeno za potrebnosti in korist življenja. Socialisti namreč imajo pravico lastine za človeško iznajdbo, nasprotno naravnej človeške enakosti, in dihtijo po občinstvu posestev; menijo, da naj se ubožnost ne prenaša z dobro voljo, in da se sme brez kazni segati v posesti in pravice bolj premožnih. Cerkev pa veliko modrejše in koristnejše tudi v posestvu premoženja priznava neenakost med ljudmi, ki so že po telesnih močeh in delavnosti duha natorno različni; ona hoče, da pravica lastine in posestva, ki iz natorne same izvira, bodi za vse nedotakljiva

in nežaljiva. Vé namreč, da Bog, začetnik in zavetnik vsake pravice, je prepovedal tatvino in rop takó, da tudi pozeleti tujega blaga ni dopuščeno, in da tatovi in roparji so ravno tako, kakor prešestniki in malikovavci, izločeni iz nebeškega kraljestva.

Zato pa Cerkev ubogih ne pozabi, in kot usmiljena mati ne opusti skrbeti za njih potrebe. Veliko več jih z materno ljubeznijo jemlje v svoje varstvo, in dobro vedoč, da predstavljajo osebo Kristusovo, ki kakor sebi storjeno sprejme dobroto, ki se stori tudi poslednjemu njegovih ubogih, jih ima v velikej časti in jih z vso mogočo pomočjo podpira. Prizadeva si Cerkev z vso skrbljivostjo, da bi se po vseh delih sveta povzdignile hiše in sprejmišča za zbiranje, vzdrževanje in oskrbovanje ubogih; in ta pribežališča jemlje pod svoje varstvo. Bogatine pa zavezuje z najostrejšo zapovedjo, da naj dajejo od svoje obilnosti ubogim, preti in zatrjuje jim božjo sodbo, po kateri bodo kaznovani z večnim trpljenjem, ako revežem ne bodo pomoči skazovali. Poslednjič Cerkev srca ubogim prečudno poživlja in tolaži, ko jim pred oči stavi ali zgled Kristusov, kateri je bil bogat, pa se je ubožnega storil za nas; ali da jim ponavlja Njegove besede, s kterimi uboge blagruje in jim zapoveduje, da naj se povzdigujejo k upanju, da pridejo na prve sedeže v večnem zveličanju. Kdo ne vidi, da je to najlepša pot za poravnanje prestarega razpora med ubogimi in bogatimi? Kakor je namreč že iz reči same razvidno in očitno, ako se ta pot poravnave izloči ali prestopi, mora neogibno eno izmed dvojega nastopiti: ali da se največji del človeštva mora zopet pogrezniti v najostudnišo sužnost, ki je bila dolgo časa v navadi pri nevérniki, ali pa mora človeško družbinstvo ostati izpostavljeno neprenehljivim prekucijam ter boče pretresano od ropov in tatinstev, kakor se je v našo žalost godilo novejšje čase. (Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Tudi zemlja ima svoje bolezni.

M. I. Rastlina se ne more iz mesta ganiti, na katerem je vzrastla. Zato pa je tudi njena veselejša ali slabejša rast odvisna večidel od onega mesta, na katerem stoji. Zemlja je rastlini stanovišče in hranivna zakladnica. Če je stanovanje nezdravo in če zakladnica nima toliko hrane v sebi, da rastlino zadostno preredi, mora rastlina bolehati, klaverno rasti, in le pičle pridelke vrže. Da se toraj rastlini pomore, da se ugodno razvije in spravi do tje, da v danih razmerah največji pridelek vrže, je dobro in važno, da bolezni zemlje spoznamo in potrebne pomočke zoper te bolezni rabimo. Najpoglavnejše bolezni zemlje pa so tele:

1. Prevelika moča. Kar se pri nas na polju seje in obdeluje rastlin, vse so take, ki le bolj v suhi zemlji storé. Moče, ki na mestu leto

in dan stoji, take moče korenine naših pridelovanih rastlin ne prenašajo. V močvirnati zemlji te rastline brž zgnijejo. Nasproti pa močvirnate rastline v močvirju krepko rastejo, ker si hrano tanko ali redko razmočeno, iz vode jemljó, s časom slabostno rastoče pridelovane rastline preženó, kakor to na mokrotnih travnikih in na močvirnatih mestih na polju lahko vidimo. Stojéča moča v spodnjih delih zemljišča brani koreninam v njo vdirati, jim toraj stanovišče tesni in hranivne zakladnice manjša. — Pomoček proti ti bolezni je: drenaža in rahljanje spodnjih plasti zemljišča. 2. Prepičla prememba zraka. Dobrodejno prhnenje prstnih snovi, ki se iz živalskega gnoja in rastlinskih ostankov nareja, se spremeni, če prepičlo zraka pristopi, v škodljivo gnjilobo. Rastlinske korenine se le malo širijo, in ker se jih plesnoba loti, poginejo. Tam kder je premalo zraka tudi mineralne snovi, ktere rastlinam v hrano služijo, ne morejo razpadati in se razkrojevati. Ako se spodnjim plastem prsti zraka dovodi, to toliko izda, kolikor močna pognojitev. Tudi ob času močne in dolge suše, rastline na takem zemljišču manj trpé. — Pomočki so tudi tukaj drenaža, rahljanje globokejših plasti zemljišča, da zemlja zavreje in godna postane. 3. Železni okisljenec in skisana prst. Obe ti dve snovi se v vsaki zemlji naredite, ktera ima preveč mokrote pa premalo zraka, najrajše v spodnjih plasteh zemljišča. One ostrupite tako rekoč hrano rastlinam pridelovanim, ktere potem take rastline izpodjedó, ki take snovi prenašajo, kakor se to pri močvirnatih rastlinah in kisli travi in plevelu godi. — Pomočki zoper to bolezen so: zrak, kateri raztopljivi modri železni okisljenec v neraztopljivo in toraj neškodljivo modro železno kislino spremeni, drenaža, globokoko rahljanje zemlje, apno in opok, ki kislo prst vzboljša in milejšo napravi.

4. Pretrda in preveč gosta prst. Nasledki te slabe lastnosti zemlje so ti, da imajo korenine rastlin premalo prostora, da se morejo v zemljo razvijati in razširjati. Tako dobiva rastlina prepičlo hrane, se ne more razraščati in potrebna mera zraka ne more do nje. — Pomočki so globoko rahljanje zemlje, prekapanje z motiko in krampom, navažanje apna, opoka, peska, prsti, šotine prsti in posejatev takih rastlin, ki globoko korenine poganjajo.

(Dalje prih.)

Kako mora mali posestnik ravnati, ako si hoče s pridom žrebeta vzrejati.

M. II. Posebno ob času spomladanske posetve, ko je kobila cel dopoldan in zopet cel popoldan na polju pri delu, je kaj dobro in prilično, ako se da žrebe s kako postransko hrano v hlevu pomiriti. Posebno pozornost in skrb se mora pa žrebetom takrat obračati, ko pride čas, da se odstavijo. Pogrešanje maternega mleka in samovanje

od matere v zaprtem hlevu je pri odstavljenju pogostokrat vzrok, da žrebeta shujšajo. Vidi se na njih znamenja, da se v obče slabo počutijo. Žrebeta postanejo mnogokrat kumerna, njihova dlaka rusasta, popade jih mrzlica in dostikrat je več tednov, da mesecev, potreba, da se zopet toliko popravijo, da so tako životna, kakoršna so bila pred odstavljenjem. Tako prestanejo rasti in se razvijati, čemur se mora umen živinorejec, kolikor mogoče izogibati. Bistven pripomoček žrebetom skozi težave odstavljenja pomagati je ta, da se mogoče dolgo pri materi puščajo sesati. Tako so žrebeta že privajena tudi drugo hrano povzivati in po delj časa, vsaj cele poldneve, od matere ločena biti. Vendar pa je še velike važnosti primeren nadomestek naglo odtegnjenega maternega mleka za žrebe najti. Če so se žrebeta ječmenovemu soku privadila, tako je stvar na pol lajša. Treba je le merico povečati in ločitev od matere nega sesa se brez vse težave godi. Ko bi se pa to ne bilo zgodilo in če kmetovavec dela in stroškov z napravljanjem ječmenovega soka imeti neče, mu bode matuda, t. j. mleko, ki pri medenju putra v pinji ostaja, v ta namen prav dobro služila in kobilino mleko dobro nadomestovala. Sprva sicer matuda žrebetu ne diši ravno zelo, ali če se mu brž po odstavljenju v kateri predal jaslic nekaj matude vlije in vode ne da piti, ga žeja primora in v malih urah se privadi in 2-3—4-5 litrov matude na dan posreba. Tako žrebeta naj lažje skozi nevarni čas odstavljenja pridejo, kar svitla dlaka in okrogla životnost kaže.

Mladim drevesom pri posajevanju krone premočno porezovati ni dobro.

M. O ti stvari piše skušen sadjerejec tole: Pred 5—6 leti sem z drugimi sadjerejci vred mislil, da se morajo sadna drevesca brž pri posajanju močno obrezati. Zato sem drevesca brž po svojem prihodu v Novorosijsk v Kavkazu pri posajanju tudi močno obrezal. Ali hudo sem s tem naletel. Od močno porezanih mladih zasajancev je le malo, kateri iz spodnjih očes nekaj slabih mladik pognal, drugi pa le toliko, da so pri življenju ostali. Drugo leto, ko sem zopet zasajal, sem drevescem mladike le malo prikrajšal. In glej! prav lepo so rastla in koščate krone naredila. Slavno znani sadjerec Lukas nasvetuje tudi le kratko prikrajšanje kroninih vejic. In ker sem se tega pravila prihodnjič držal, sem dosegel pri sajenju drevesc najlepše vspehe. Tako skušen sadjerejec. Toraj ne preveč prikrajševati kroninih mladik pri posajanju sadnih mladih dreves.

Vinorejska šola je imela 13. febr. očitno skušnjo, pri kateri je bilo več imenitne gospode zbrane. Skušnja se je začela ob 9. uri zjutraj in je trajala do 2. popoldne; učenci so jako dobro odgovarjali na vprašanja, kakor na primer: o geometriji, računstvu, natoroznanstvu, rastlinstvu, ke-

miji, fiziki, o gnoju, živinoreji, poljedelstvu in o večih drugih koristnih predmetih, posebno pa o sadje in vinoreji in o kletarstvu; potem še so par lepih pesem zapeli, ktere je bilo veselje poslušati. Nazadnje so se delile premije, ktere so dobili ti le pridni učenci: v III. razredu Franc Debeljak, Vincenc Vršec Anton Kalb, Franc Zweifler, Janez Osim; v II. razredu Peter Domaniko, Jernej Krampergar, Janez Poklič, Anton Skaza, Miha Sevnik; v I. razredu Anton Brumen in Janez Ral. Zvečer tistega dne so imeli učenci skupno večerjo in veselico pri pivarju g. Goetzu. Dovršilo je vinorejsko šolo 14 učencev; izmed teh so nekteri dobili častne službe, nekteri se podajo domov na očetova posestva, nekteri pa tudi k vojakom!

Sejmovi. 24. febr. Arvež, Kozje, Loče, Gleichenberg, Rogatec, Videm, Slov. Bistrica, Wildon; 27. febr. Gradec (Lagergasse); 1. marca Planina, Vozenica.

Dopisi.

Iz Maribora. (Družba duhovnikov Lavantinske škofije) ustanovljena l. 1873, imela je po § 12. svojih pravil 17. t. m. svoj 3. občni zbor. Zvunajnih družbenikov se je le malo udeležilo zbora. Predsednik, preč. g. kanonik Kosar, pozdravijo nasooče čč. gospode, ter v kratkem poročajo o dosedanjem delovanju odborovem in veselim napredku družbenega premoženja, kar priobčuje priklada denešnjega „Slov. Gosp.“ z računom vred, koji so čč. gg. pregledovalci potrdili. V novi odbor bili so izvoljeni čč. gospodje: Lovro Hrg, župnik, Fr. Kosar, kanonik, Mat. Modrinjak, prošt; Fr. Ogradi, špiritual, Mart. Strajnsak, dekan, Jak. Trstenjak, beneficijat, Jože Žičkar (mlj.), kaplan. Za pregledovalce letnih računov pa čč. gg. Hrg, župnik, Jož. Hrzič, stolni kaplan, Jan. Skuhala, profesor. — Ročno po dokončanem občnem zboru se je novi odbor ustanovil, ter so bili soglasno izvoljeni čč. gospodje: Fr. Kosar, kanonik za predsednika, Mart. Strajnsak, dekan za predsednikovega namestnika, Ignacij Orožen, kanonik za denarničarja, Fr. Ogradi, špiritual za tajnika. Omenilo se je pri občnem zboru, da nekteri mlajši gospodje letnine redno ne vplačujejo, kar toliko več omilujemo, ker zdaj zamore družba uže mnogim pomagati, kakor letni račun kaže, toda le tistim, ki dolžnosti družbenske spolnujejo, po § 7. družb. pravil. Naj tudi nikoga ne straši misel, da bi utegnili ktera druga moč pograbit družbeno premoženje; zoper to nas varuje § 25. družbenih pravil. Sili pa se ubraniti ne moremo nikder. Gotovo pa je družba naša vesela tolažnica za tiste gg. družbenike, kojim darežljiva roka Stremajerjeva ni mila, pa so vendar podpore potrebni in vredni. Vedeti pa imamo vsi, da namen našej družbi ni le lastni dobiček, temveč vzajemna ljubezen, po načelu ap. dj. 2. 44, naznanjenem. Zato tudi

želijo družbeniki, naj se čč. gospodje, ki podpore dobivajo, pri sv. meši hvaležno spominjajo vseh dobrotnikov naše družbe. Dostavek: med dobrotniki na prvem mestu kaže račun Milostljivega kneza in škofa s svoto 5513 fl. Ured.

Iz Maribora. (Društva — učiteljski prep. pir.) Nekdajšnja živahnost v društvi je povsod precej otrpnila. Tudi pri nas ni boljše. Kat. polit. društvo zbog raznih vzrokov spi, le družba duhovnikov in tiskovno društvo napreduje. Prva ima 36.000 fl. premoženja in letos 1700 fl. na razpolago. Tiskovno društvo pa je že lani veselja čakalo se, da je njegov list: „Slov. Gospodar“ prvič dosegel znatno število 2000 naročnikov. Letos hoče stopinjo dalje narediti. Odbor je sklenil od julija t. l. naprej listu prilagati: $\frac{1}{2}$ — 1 pole „Cerkvene priloge“. Tako bo za gospodarstvene reči v listu več prostora na razpolago, pa tudi naše verske svetinje bodo našle obširnejšega obravnavanja in zagovarjanja. Slomšekove „Drobtinice“ bodo se prebudile k novemu življenju v novejši obliki. Komur je mar za utjevanje verskega prepričanja pri našem katoliškem slovenskem ljudstvu, za krepljenje katoliškega življenja, ta je uljudno povabljen in nujno proščen, naj časa toliko primerno podjetje podpira s besedo, denarjem in peresom! — G. dr. Elšnik je prosil za odpust iz službe inšpektorstva, kar se mu je tudi dovolilo za čas, ko bo preiskava tekla v njegove zadevi s g. Habjaničem, katerega toži pri c. kr. sodniji zaradi pregreška po § 312 k. n. Dne, ko sta se nasprotnika spopala, sicer ni bilo šole, pač pa je bila ura za poduk iz francoščine tako, da so te deklice čule ropot, gledale sokoba niso ne one pa ne učiteljice, ker je dr. Elšnik pisarnico prej zapustil. Zastran gospodične učiteljice, ki nadomestuje g. Janžekoviča, pravijo in so pripravi dokazati prijatelji Elšnikovi, da nje g. Habjanič ni nikoli zasačil pri drskanju na ledu in da ova gospodična ni nikdar zaradi drskanja šole zamenjala! Kedar bo pravde konec, objubljen nam je natančnejše poročilo.

Iz Središča. (Potreba zdravnika). Dne 13. febr. t. l. smo pokopali trgovkinjo D., ki je po groznem tridnevem trpljenju zavolj neugodnega poroda umreti morala. Imela je sicer babico pri sebi, ki je pa vedno odlagala s poklicanjem potrebnega zdravnika. Še le, ko vidijo, da je nevarnost silna, pošljejo v 2 uri oddaljeni Ormož po zdravnika, k farnej cerkvi pa po duhovnika. Ko ta opravijo svojo sveto dolžnost, prideta 2 zdravnika iz Ormoža. Ali bilo je že vse zamujeno. Nesrečna žena umerje kakih 20 ur poznej ter zapusti bolnega moža in žalostne otročice. Tukaj bo gotovo marsikdo radoveden, zakaj v Središču nimajo zdravnika? Središče je trg, ki šteje svojih 1000 duš. Dodajmo faro Macensko, Mihalovsko, Bolfansko in domačo, pa je najmanj 5—6000 duš. Vsi ti kraji so v sili brez bližnje zdrav-

niške pomoči ter jo morajo hoditi iskat daleč v Ormož, Čakovec ali Varaždin. Kdo ali kaj je temu krivo, to je težko dopovedati. Bivši zdravnik g. Sklenica, ki žalostno živetari v Središču, pa ne sme bolnikov obiskavati, čeravno je marsikoga že rešil prerane smrti in živi veliko starcev, ki so njemu hvaležni, da umrli niso. Še mrličev mu ne zaupajo v pregled! Visoki gospodje jahajo po nekih nam neznanih paragrafih, ljudstvo pa umira brez zdravnika. Krava ti ni zadosti, ako si pozoveš zdravnika iz daljnih mest. Zato upamo, da se bo v Središču tukaj brž ukrenilo na boljše in dobimo zdravnika v trg!

Politični ogled.

Avstrijsko dežele. Ministerstvo popravljeno predstavilo se je državnemu zboru ter izpovedalo, da druga ne namerava, nego pomagati proračun za l. 1879. dognati ter skrbeti, da vse redno hodi postavno pot, dokler ne bo izvoljen novi državni zbor! Iz tega je razvidno, da imamo že sedaj premišljevali, koga bomo volili. Svitli cesar podajo se 27. febr. v Budimpešto, kder bodo 28. febr. začele zborovati delegacije, t. j. poslanci dunajskega in ogerskega državnega zbora, ter razgovarjati se o potrebah Bosne in Hercegovine. — Znamenito bilo je to, da je ove dni k cesarju došlo več najodličnejših Rumunov iz Erdeljskega: 1 nadškof, 2 škofa, 3 dekani, 1 general in 5 drugih gospodov, ki so prosili, naj svitli poglavar nikakor ne potrdi postave, ogerskemu zboru predložene, po kateri bi se morali vsi učitelji in učenci učiti magjarsčine. Cesar so rekli, da se nič ne bo zgodilo, kar bi pravice in mir narodov žalilo. Magjari so na srčne Rumune sedaj grozno srditi. Neizmerno žalostna nesreča zgodila se je na Čskem; od l. 762. znana topla voda v Toplicah je hipoma zginola; krivo je temu nespametno kopanje premoga v okolici; pretenke stene je prej nepoznana voda predrila, v naglici mnogo delavcev zalila, vse jame napolnila, ob enem pa žilo tople vode drugam prestavila. Blagostan mesta je v nevarnosti, premogove jame so uničene, 900 delavcev brez zaslužka, in ljudje se celó bojijo, da bo se vsa okolica z mestom vred in jegovimi krasotami pogreznila in spremenila v — jezero! Čudno, blizu tam se je pa zgodila še druga nesreča: neke druge velike premogove jame so se užgale in gorijo s strašnim ognjem. — V Celovcu bo 28. febr. volitev državnega poslanca namesto odstopivšega Jehsernigga; to je pač odveč! V Beli peči na Kranjskem so pri tamošnji fužini delavci delo popustili, ker že 3 tedne nobenega plačila niso dobili. Ogerske dežele so magjarski poslanci v 10 letih spravili v grozno nesrečo, dolgovi so toliko najeli, da morajo davkeplačilci letos že samo za obresti šteti 98 milijonov — t. j. dežela rabota kapitalistom večidel Judom! Minister Szapari pravi, da bo treba dače pomnožiti, državna posestva pro-

dati — ali pomagano še ne bo; to se pa reče: treba je misliti na — krido!

Nova Avstrija. Novi žandarji — Seražanci jim je ime — spretno lovijo razbojnike in zasledujejo poskrito orožje, kojega so zopet mnogo nabrali blizu Jajca, Zvornika in Tuzle. Sedaj se pogovarja, koliko bo treba naših vojakov pustiti ondi za posadko in dalje katera mesta bi se naj spremenila v velike in močne trdnjave. Mnogo zanima ljudi, ali se bo šlo v Novipazar ali ne. Čudno pa je to, da se šopiri povsod magjarščina, čeravno nje ondi živa duša ne umé, vse nakaznice in listnice (Korrespondenzkarten) so magjarske!

Vnanje države. Sv. oče Leon XIII. so po navadi novo izvoljenih papežev oklicali sveto leto, ki se začne 2. marca in traja do 2. junija. Ruski car Aleksander II. je proglasil pismo do vseh svojih podložnikov, kder jim naznanja, kako je slavno premagal Turke, kristijane osvobodil in s turškim sultanom sklenol mir. Kuga na Ruskem je uže znatno prenehala. General Loris-Melikov, kojega je car odposlal v Astrahan, je razumno in krepko vse ukazal, česar je treba bilo, da se kuga zatre. Iz Turčije začeli so ruski junaki vračati se domov, Bolgari pa se pripravljajo na boj zoper Turke, če bi ti hoteli braniti združenje južne Bolgarije (Rumelije) s seve no; pravijo, da jih bo slavni Črnajev vodil. V Trnovi zboruje sedaj prva bolgarska skupščina ter se posvetuje, kako bi se vojska uredila, šole, banke in sodnije osnovala, železnice potegnile. Kedaj in koga bodo za kneza volili, to še ni nič znano. Črnogorski knez je ukazal, da mora vsak črnogorski otrok v šolo hoditi. Grki se niso hotli udeležiti vojske zoper Turka, zato pa tudi nič ne dobijo. Rumuni si svojijo močno šanco Arab-tabia blizu Silistrije ter so se sprli z Rusi, ki jo hočejo Bolgarom pridobiti. Albanezi pa so se sprli s sultanom, ker jim je ta odličnega narodnjaka Sajd-bega ugrabiti dal in v Carigrad odgnati. Bismark hoče celó drugače gospodariti, kakor do sedaj in si je z liberalnimi poslanci čedalje bolj navskriž. On hoče socijalistične poslance: Fričaja in Haselmana, zapreti, liberalci mu pa tega nečejo dovoliti. Grdo za Nemce in liberalce pa je, da je poslanec Momsen, sicer slovit zgodovinar, tako pijan prišel v zbornico, da so ga komaj iz nje izvlekli. Angleži so res od sultana kupili otok Ciper, dali so 5 milijonov zanj! V Afriko pa odpošiljajo naglo pomoči, ki bo pa bržčas prepozno došla; kajti zmagonosni Cetevajo je vdrl v angleške pokrajine in grozno umarja in požiga. Šir-Ali ni umrl, ampak je le zbolel na poti v Rusijo, kder bi rad pomoči dobil zoper Angleže, ki so mu precej Afganistana uže vzeli, večjidel s pomočjo denarjev, s podmitovanjem. V Marokanskem cesarstvu v Afriki so podložniki vzdignili se zoper svojega mohamedanskega poglavarja ter ga hočejo ubiti in vso njegovo rodbino iztrebiti. Vsa dežela je v neredu. Na otoku Haiti spuntali so se zamorski sužnji in delavci!

Za poduk in kratek čas.

Iz Gradea do Sarajeva.

(Dogočki iz življenja vojaškega duhovnika v bosenski vojski l. 1878.)

X. Proti poldnevu prikolobitali smo v skoro neznosljivej vročini v Doboju, t. j. v vojaški tabor na južnej strani tega mesta. In tu ta žalostni pogled! Na sredi je ležal suh, prepaden konj, ki je še semtertje glavo vzdignil in zadnjimi kopiti porital, dokler se nij v par minutah za vselej stegnil. Ne daleč od njega pa je trohnela tu kaka čeljust, tam kako bedro ali rebro. Smrad je bil hud. Med vojak, kterih se je vse trlo, vladalo je živahno, nemirno, skoro nezadovoljno gibanje, ki nam je takoj naznanjalo, da okoli Doboja ne more vse v redu biti, se ne more vse povoljno vršiti. Stopil sem bil ravno raz voza in se v senco pod staro lesniko vlegel, ko mi pride nasproti vojaški duhovnik Szapary-jeve divizije g. Justin Bieliczky, poprej 10letni farni oskrbnik v Komornu na Ogerskem. Nij še preteklo dobrih 20 dnij, ko sva se v Oseku videla in poslovila, da ide on v Šamac in jaz v Brod. A v tem kratkem času kaka sprememba! Mož je bil bled, prepaden, od solnca ožgan in opečen, zraven pa spehan in gladen, da je bilo njegovo prvo vprašanje ne po zdravju, nego po skorji komis-bleba. Včerajšnji dan in nicojšnjo noč je brez odmora marširal s nekterimi častniki, da stopi pri Doboju preko Bosne ter se ugene turškim četam, ki so bile vedno za petami 20. diviziji. Temu oddelku se je gotovo najbujše godilo pri zasedenju Bosne. Imel je nalog iztočno stran okoli Tuzle, Zvornika in Kladanja pomiriti. Do Gračanice marširal je mirno. Tukaj pa so ga jeli že vstaši nadlegovati, dokler ga niso še pred Tuzlo v dolini vode Sprece z vso močjo zgrabili ter nazaj proti Gračanici in Doboju potisnili. Pri povratku so neusmiljeno po njem streljali iz kanonov in pušek. Bila je dne 13. avgusta krvava borba. Naši, dasi v zdatnej, občutljivej manjšini, branili so se hrabro, vitežko. Na severo-iztočnej strani od Doboja med rekama Spreco in Bosno leži precej dolga in široka visoravan (plateau), obraščena z debelimi, košatimi drevesi. Tukaj se je grof Szapary s šancami in nasipi zgradil, da mu sovražnik na nobeden način nij mogel do živoga. Od junaške obrambe te trdnjave, ktero so vojak, „Novo Plevno“ imenovali, bila je v resnici skozi 3 tedne osoda bosanske posadne armade odvisna. Prelilo se je tudi mnogo krvi. Tovarš Bieliczky nam je iz lastne skušnje nektare prav žalostne dogodke pripovedal. Bili smo ravno, rekel je, površno zagreblji 5 infanteristov in ednega oficirja, ko jamejo divjaki po naši saniteti (zdravniškem oddelku) pokati. Trajalo je gotovo 20 minut, prej ko smo si zamogli poiskati zavetja. Posebna nezgoda v tej vojski je ta, da nij nihčar varen pred svincom, bodi zdravnik ali duhovnik, bodi nosilec ali varuh

ranjenikov in bolenikov. Mohamedani se razsrdijo kakor purani, kedar zagledajo zdravniške može, ki nosijo rudeč križec na levem laktu v znamenje, da hočejo revežem pomagati, a nikomur škoditi. Ko sva se tako o vojskinih nadlogah v senci pogovarjala, željno pričakoval dnešnjega obeda, gromeli in bučali so v kratkih prenebljajih izza visokih hribov na desnem Bosninem obrežju kanoni, da se je njihov zabuhli odmev daleč po okolici razlegal. Zajedno smo opazili preko vode, kako so se vozovi z živežem za 20. divizijo po planinskem rebru varčno pomikali proti reki Bosni. Pri tem bridko-žalostnem pogledu je bilo tudi vojakom v našem taboru, kakor bi na živem ognju stali. Pa šta češ, rekel bi krščanski Bošnjak, tu nij, da bi človek psoval, nego treba le Boga prositi, da bi: Austrijancima dao zdravilje i veselje, — Dušmaninama trnje i kamenje.

Danes je šlo vse navskriž. Kder je bila edna nesreča, pridružila se je še hitro druga, tretja. Mesto dobre, okusne „menaže“ ktere smo se vsi veselili, pesebno pa dobro nam došli gost gosp. Justin, dobili smo jedila, od katerih nij bilo moči trohice zaužiti. Meso, ktero smo iz Broda seboj vozili, zasmrdilo je vsled hude vročine tako, da je okužilo juho in riž. Nihčr nij ga se upal doteknuti. S tovaršem se takoj napotiva iz tabora v mesto, da si tukaj poiščeva nekaj za zobe. Brez obotavljanja stopiva v uborno leseno kočo, kder je prebivala siromaška srbska družina in kupiva 2 piščeta po 40 kr.; pri sosedu pa masla za 2 „šestici“. Te zlata vredne reči neseva k tretjej sosedinji, da jih nama za večerjo pripravi; žene v prvih dveh kočah so se na vso moč branile, češ, da ne umijo „pileti“ (piščet) tako speči, kakor midva željiva. Za dobro uro sva šla po pečenko, ktere pa skoro nijsva mogla od kubinskih saj ločiti, tako je bila črna in ožgana. Moj znanec je sicer jél nekaj po magjarski godrnjati, ali je takoj vtihnil, ko mu rečem: prijatelj! menda ne bodeš na take zunanje malenkosti gledal. Na to vtekneva vsak svoj kos v žep in se ločiva, da ide on k svojim preko Bosne in jaz k svojim v tabor. Pri odhodu mi je še priznal, da odslej neče više biti zagovornik in ljubitelj neomikanih Turkov, nego, da še hoče svoje rojake Magjare na bolje pot ukrenoti. Vrla misel, če bode gospod le ž njo prodreti hotel in mogel.

(Dalje prihodajič).

Nova knjiga izišla je v slavnej tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovcu. Knjiga sicer ni spisana v slovenščini, ampak v nemškem jeziku, toda od Slovencev, od našega velenčenega štajerskega rojaka g. dr. Valentina Nemec-a, konzistorijalnega svetovaleca in odbornika družbe sv. Mohorja, rojenega pri sv. Marjeti blizu Ptuja, in dalje zanima ona ves katoliški svet. Kdor je kedaj bral zgodovino sv. katoliške Cerkve, tega so gotovo zanimala pa tudi navduševale orjaške in svete osebe,

ki so za sv. Petrom bile posajene na stolico rimskih papežev. Tem bolj ga je pa moralo tudi zaboleti, če je zadel na papeže, o katerih so zgodovinpisci menj ugodnih reči pripovedovali — pogosto pa le nesramno legali, kar zlasti lutrovski zgodovinarji delajo. Eden izmed tako res nesramno celih 300 let brez zagovornika obrekovanih papežev je Aleksander VI. Pravijo, da je po samih krivicah postal kardinal in papež ter kot tak živel neverno, pohotno in prešestno; imel je z neko rimljankinjo po imenu Vanozza 5 otrok, katere je očitno za svoje pripoznal in jih bogatil na škodo papežev dejeli. Še celo dr. Robič (tudi naš rojak, rojen v Spod. Pobrežah pri Mariboru) piše jednako v svojej zgodovini sv. kat. Cerkve. Ali hval Bogu, vse to je zveča krivo, izmišljeno, lažljivo in krivično. Tega se do cela in lahko prepričamo prebravši knjigo dr. Nemeca, kojej je naslov: Papst Alexander VI. Učeni g. profesor nam na podlagi temeljitega pretresovanja vseh dotičnih virov kaže, kdo in zakaj je toliko legal, in nam razkrije pravo in resnično zgodovinsko pobo Aleksandra VI. Ta papež bil je doma iz Valencije na Španjskem, po imenu in rodbini Roderigo Borgia, učen advokat, srčen vojak in oženjen z Julijo Farnese, ki mu je porodivši 5 otrok umrla l. 1450. Udovca pokliče njegov ujec papež Kalikst III. v Rim, ga da v mešnika posvetiti in ga povzdigne k časti kardinala rimske cerkve. Kot kardinal ni imel rodbine pri sebi, ampak svoje otroke je izročil starej tašici Vanozzi, ki jih je izvrstno izgojevala v Benetkah. Kardinal je poznej postal papež Alexander VI. in je l. 1500 obhajal slovito sveto leto, v Rim je došlo 200.000 romarjev. Njegovi popolnem zakoniti otroci postali so vrli in pošteni ljudje in vnuk Francesco Borgia — svetnik! Knjiga dr. Nemeca razkriva svetu nezaslišano krivico, zagovarja enega izmed nenavadnih papežev in je katoliškej Cerkvi v veliko tolažbo pisatelju pa v veliko zasluženje in čast. Slava mu!

Smešničar 8. Učnik: Razlagal sem vam že o štirih letnih časih. Kaki čas je sedaj? Učencev: Slabi časi so, tako pravijo doma naš oče.

Blaž Tominc.

Razne stvari.

(Svitli cesar) so č. g. Davorina Kovačiča, profesorja dogmatike v mariborskej bogoslovnici, podravnatelja duhovšnice imenovali za kanonika stolnega kapitela Lavantinskega. Živili novi kanonik slavno mnogaja leta!

(Naša cesarica) je odpotovala na Angleško.

(Dr. Mullè) notar v Mariboru postal je cesarski svetovalec in je izvoljen za podpredsednika kmetijskej družbi, ki ravno sedaj zboruje v Gradcu.

(Hud potres) plaši ljudi po Kranjskem; v Škofjiloki se je zemlja v 2 dneh 3krat močno stresla.

(*Vabilo*) k besedi v spomin slovenskega pesnika Valentina Orožna, katero napravi Mozirska čitalnica prihodnjo nedeljo 23. febr. Načrt: 1. Pozdrav, 2. Slavnostni govor, 3. Deklamovanje in petje Val. Orožnovih pesmi, 4. Pesmi raznih skladateljev, 5. Zabava in ples. Začetek ob 7. uri zvečer. Vse ude, rodoljube in čestilce Val. Orožna k tej besedi najljubneje vabi Odbor.

(*Č. g. Miha Napotnik*) se je srečno vrnil iz Bosne, kder je moral služiti kot vojniški kurat, ter gre zopet na Dunaj, da izvrši svoje bogoslovne študije.

(*Slavno znani dr. Schuselka*) je mnogo časa in zgovorno zagovarjal krščansko vero ter se je te dni, na smrt bolen, dal zopet sprejeti v sv. kat. Cerkvo, iz katere je bil l. 1848. izstopil.

(*Dete zgorelo*) je viničarici Lizi Emeršičevej v ptujskem okraju; samo puščeno se je z žveplenkami igralo in zažgalo!

(*Za župnika v Dramljih*) je imenovan č. g. Janez Einsiedler.

(*Dijaškemu semenišču*) daroval je gosp. J. C. 5 gold.

(*Umrli*) je dr. Henrik Martinjak, c. k. svetovalec višje deželne sodnije v Gradcu.

(*Nepoznani zločinci*) so po noči vlomili v Podgoricah blizu Ptuja in ubili mladenčca Filipa Plohel-na.

(*Šmarijski tolovaj*) je baje usnjarski delavec Franc Jagodič, tovarša njegovega še niso našli.

(*Spremembe učiteljske g.* Jož. Hribernik je postal nadučitelj v Dobovi, g. Al. Drnjač 2. učitelj v Mahrenbergu. Službeno doklado dobil je g. Jan. Ferš pri sv. Magdalen in g. Simon Strenkel v Središču.

(*Obsojeni*) bili so v Celju Anton Trnovšek in Maks Ban na 2 leti, Jožef Šribar 8 mesencev, Franc Ropotar 7 in Jožef Pepelnjak na 6 mesencev v težko ječo; vsi zaradi tepeža pri celjskem krčmarju Grošek in potem na vojaškem vadišču.

(*Železniška vagona zmečkala*) sta Jožefa Turnerja, delavca na železnici v Mariboru.

(*Nek trgovec obesil*) se je v Leitersbergu pri Mariboru; ljudje pravijo tudi, da so ga tolovaji ubili in na drevo obesili.

(*Hrvatska slovnica za Slovence*) z malim slovarčekom se dobi za 60 kr. pri tiskarju Matice slovenske v Ljubljani.

(*Prestavljen*) je davkarijski inšpektor g. Abram iz Slov. Gradca v Celje.

(*Strupa najedel*) se je Jožef Medved v Hrastniku, da je umrl.

(*Pristopanje k družbi sv. Mohorja*) se skonča s 1. marcem. Podvizajte se torej, kateri še se niste oglasili!

(*Strašno neumnost*) storil je nek Nemec blizu Wildona: ušivega vola je s petrolejem namazal, da bi mu uši pregnal. Namazanega vola je potem užgal, da je živinče živo zgorelo. No, to je bil pravi „švob“.

(*Matica slovenska*) ima 12. marca t. l. občni zbor in volitev 9 novih odbornikov.

(*Za družbo duhovnikov*) so vplačali č. gg. Modrinjak 10 fl. (poprej že 50 fl.) Hrovat 11 fl.; Kolenko 33 fl. (poprej že 30 fl.); Hrzič 22 gld.; Stiplovšek 14 fl. Letnino: Matjašič in Novak Jan. po 2 fl., Jarič Val., Jan Franc in Jug Franc po 1 gold.

(*Dražbe*) 26. febr. Anton Levak v Artiču 4560 fl. 27. febr. Jožef Prah pri sv. Katarini 1200 fl. 28. febr. Marija Šebat v Lembergu, Valentin Antoličič pri sv. Miklaužu 860 fl., Anton Medvešek 688 fl. v Sevnici, Treza Mule v Tezni 205 gld. Roza Knuplež 4467 gld. 3. marca Valentin Inkret v Kostrivnici 2330 fl. Anton Soršak v Črešnovcih.

Listič uredništva. G. M. se ni natisnilo, ker bi dotični Vržečani utegnili zameriti! Dopisnik iz Ribnice ni bil duhovnega stanu, ampak kmet in sedaj dosti! G. F. K. v S. prihodnjič!

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

Mesta	Pšenica	Rž	Ječmen	Oves	Tursica	Proso	Ajda
	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.
Maribor . .	6 30	4 40	4 20	2 60	4 30	4 40	4 20
Ptuj . . .	5 60	3 50	3 45	3 35	3 20	3 30	3 60
Varaždin .	6 80	4 60	2 70	2 30	3 20	3 40	3 60
Dunaj } 100	9 64	6 75	7 20	6 22	5 50	6 85	—
Pešt } Klg.	8 72	5 80	6 90	5 60	4 25	4 75	—

Najnovejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 62 43 — Sreberna renta 63 20 — Zlata renta 75 10 — Akcije narodne banke — — Kreditne akcije 219 — — 20 Napoleon 9 33. — Ces. kr. cekini 5.56 — Srebro 100 —

Loterijske številke:

V Gradcu 15. februarja 1879: 57, 82, 39, 36, 33.
Na Dunaju „ „ 80, 33, 44, 41, 52.
Prihodnje srečkanje: 1. marca 1879.

Poduk v prirezovanju oblačil prične 27. febr. in traja 14 dni po najspretnem načinu, to pa v Mariboru, Schillerstrasse, št. 6. pri tleh na, desno od vrat!

Posestvo se prodaja.

Velika Mučna je ves spadajoča pod faro mesta Koprivnice na Hrvaškem. V tej vesi se prodaja 16 jutar 250 □ kl. zemlje, od katere so 3 jutra travniki, 12 jutar 1050 □ kl. njive in pol jutra vinograd.

Posestnik teh zemljišč ima tudi pravico na pašo na srenjskem pašniku, na drva in listje za svojo potrebo in na limbo sol, t. j. za manjšo ceno. Kdor bi te zemlje in našete pravice kupiti želel, naj se oglasi pri gosp. Brkanović-u, Vidovska ulica, hbr. 885. v Varaždinu.

Prostovoljno na prodaj ali v najem!

Zidana hiša s 4 sobami, obokano kuhinjo, 2 obokanama kletima, 4 svinjaki, 1 hlev za 10 goved, prostorno dvorišče in lepa 2 vrta s sadonosnim drevjem, vse skup tik okrajne ceste v Dolnjivasi bšt. 40. Primerno je za trgovino, krčmo, mesarijo itd. Več pové lastnik Andrej Čuš v Dolnjivasi (Niederdorf) pošta Videm. 3—3

Železarija g. DANIELA RAKUŠA

v graškej ulici v Celju

priporoča svojo zalogo izvrstno sestavljenih plugov, po jako nizkej ceni, ima tudi vedno prav obilo železnega blaga kupcem na izbiro: železa ploščatega, okroglega in štirivogatega dleta, železnih obročev, plehovine železne, bakrene, medene, cinkove in pok-fanaste ter računa ove reči vse po izredno nizkej ceni. Dalje se dobijo ondi **OKOVI** za okna in dveri itd. Zaloga je tu jako bogata in mnogovrstne robe na izbiro, tudi se dpošiljajo proračuni za cele nove stavbe prav rado in brezplačno. Priporočuje se tudi bogata zaloga

kuhinjske sprave in orodja kakor tudi **deli železnih ognjišč.**

Ako kdo hoče kaj o navedenih rečeh poizvedeti, se mu točno daje odgovor brezplačno in franko. Naposled omenimo, da se na-baja ondi tudi zaloga

gospodarskih mašin fabrike: **Clayton et Schuttlerworth** iz Beča in Linkolna.

2—12

Oznaniilo

Pri sadje- in vinorejskej šoli v Mariboru se počenši 1. marcem sprejme 10 mladih ljudij, da se za dobre viničarje izučé. Dnina znaša 70 kr. Oglašja se pismeno ali ustmeno do 20. februarja t. l. pri ravnateljstvu. Več pové oznanilo v št. 7. „Slov. Gospodarja“.

Učiteljska služba

Na dvorazredni šoli pri sv. Urbanu poleg Ptuja je izpraznena nadučiteljska služba s plačo 550 fl. opravilno doklado 50 fl. in prostim stanovanjem.

Prosila se naj postavnem potem pošljejo do 1. marca 1879. krajnemu šolskemu svetu pri sv. Urbanu poleg Ptuja.

2—2

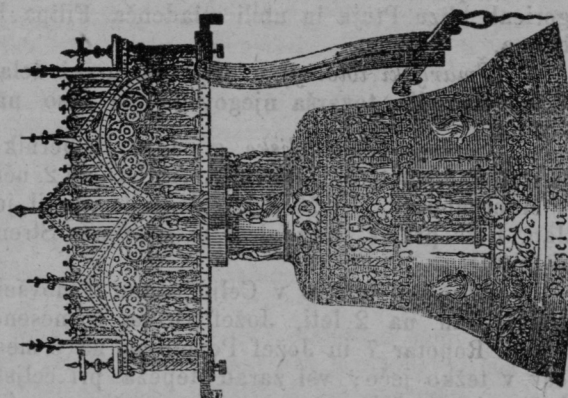
Prvosednik.

LIVARNA,
Badgasse Nr. 9
blizu sl. cerkve.

Številnih priznail
za zlite zvonove
je priredjenih za
ogled.

zvonarna in livarna
g. Janeza Dencel-na in sinov
v MARIBORU

zliva posebno izvrstne zvonove iz najcenejše zvono-vine v vsakej velikosti s iz nova izumljenimi pre-gibnimi kronami (ki se naj ne jemljejo za navadne debele, lite tečaje) na vsakojaki glas, katerega koli kdo želi, bodi v popolnih, vbranih akordih ali kot spolnilo že obstoječih starih zvonil z jasnim in čistim glasom pod poroštvom; zvonove, ki se s starim nebi vjemali, vzememo zopet nazaj. Zvonilno spravo priskrbimo iz razne robe, kakoršno pač kdo želi: iz kovanega, iz litega železa ali iz besemerskega jekla in iz hrastovega lesa in sicer po novem načinu z blazinicami na perotih takó, da se zelo lekho zvoni in v zvoniku nič ne trese.

Ilustrirane obrazce dpošljemo, kdor jih želi, brezplačno po pošti!

2—12

Peti letni račun in poročilo

družbe duhovnikov Lavantinske škofije

za leto

1878

sklenjen 31. decembra 1878 in potrjen v odborovi seji 17. februarja 1879.

Ker se družbeni odbor na 3 leta voli, je končala družba, l. 1873 ustanovljena, z letom 1878 drugo dobo svojega poslovanja, na katero se sme z zadovoljnim in Bogu hvaležnim srcem ozreti. Kajti kakor se v „Slov. Gospodarju“ od 4. decembra 1873. šte. 49 bere, je začela družba svoje poslovanje z vstanovnim premoženjem od blizo 12.000 gld. in sklene račun za l. 1878 z vstanov-
nino nad 36.000 gld. Gotovo lep napredek v 6 letih!

To veselo napredovanje je dalo odboru potrebnih sredstev, da je zamogel v zadnjem letu že obilnejše podpore in večemu številu potrebnih družbenikov deliti. Da bi se pa letni dohodki, kolikor mogoče, stalno pomnožili, se je poslužil odbor nizke cene državnih obligacij, ter vzdignil že preveliko in s premalimi obrestmi v hranilnicah založeno istino in nakupil najbolj zanesljivih držav-
nih rent srebrne in zlate veljave, s katerim prevratom je letne dohodke gotovo nad 300 gld. po-
vzdignil.

Koncem l. 1878 je štela družba 246 družbenikov, izmed katerih jih je vplačalo 39 vsta-
novnino in letnino enkrat za vselej, 105 pa celo vstanovnino.

Umrlo je v tem letu 6 družbenikov, in sicer naslednji č. gospodje s pristavljenimi vpla-
čili: J. Živortnik (1. gld.), A. Kraner (55 gld.), Fr. Žajdela (44 gld.), K. Velebil (44 gld.), M.
Cank (11 gld.), S. Poznič (33 gld.). Izmed teh je edini g. Žajdela prejel dvakrat podpore po 50 gld.
— Vsi v preteklih 6 letih umrli družbeniki so vplačali vstanovnine 1053 gld.

Za podporo je pri družbi prosilo 14 družbenikov. Prejeli so: 5 po 100 gld., 3 po 80
gld., 3 po 60 gld., 2 po 50 gld. in eden 40 gld.

Milostljivi knez in škof so z obresti svoje ustanove obdarovali 3 družbenike s 100, 80
in 50 gld.

Po stanju premoženja soditi, utegne družba v tekočem letu imeti na razpolago 1700 gld.

Slednjič izreka odbor v imenu družbe srčno zahvalo č. g. Matiju Modrinjaku,
sedajnemu proštu v Ptuj, ki je bil od začetka sem družbin na vse strani skrbni blagajnik. Po
njegovem odhodu mesca septembra 1878 je na odborovo prošnjo denarničarstvo blage volje začasno
prevzel č. g. kanonik, Ignacij Orožen.

Pregled dohodkov in potroškov.

	Založnina		Gotovina	
	fl.	kr.	fl.	kr.
I. Dohodki.				
Premoženja koncem leta 1877	28.156	66	511	41
Vplačilo vstanovnine in letnine	—	—	816	—
Obresti od državnih obligacij	—	—	526	94
Obresti od istine v Graški zastavnici založene	—	—	120	69
Istina Emeritenfonda z obresti vred iz hranilnice vzeta	—	—	6.628	84
Istina družbena z obresti vred iz hranilnice vzeta	—	—	10.928	70
V Mariborski hranilnici začasno založenih	600	—	—	—
Nakupljene državne obligacije srebrne veljave	10.000	—	—	—
zlate	15.000	—	—	—
Od 2 hran. knjižic l. 1878 natekle in ne vzdignjene obresti	33	41	—	—
skup	53.790	07	19.532	58

II. Potroški.

	Založnina		Gotovina	
	fl.	kr.	fl.	kr.
Podpore družbenikom določene	—	—	1.290	—
V Mariborski hranilnici založenih	—	—	600	—
Za nakupljenje državnih obligacij	—	—	17.472	12
Za tisk lanskega računa	—	—	10	70
Poštnina in nagrade	—	—	21	47
Za nakup drž. obligacij se je od vstanovnine porabilo in se odpiše:				
Istina Emeritenfonda v hranilnici, l. 1877 zaračunjen z	6.551	73	—	—
družbena	9.964	82	—	—
V " Mariborski hranilnici začasno vloženih	600	—	—	—
skup	17.116	55	19.394	29
Ako se od dohodkov	53.790	07	19.532	58
odštejejo potroški	17.116	55	19.394	29
se kaže stanje premoženja koncem l. 1878	36.673	52	138	29

Založnina se sestavlja:

1. Iz premoženja prejšnje družbe	V "Grazer Versatzamt"	2.200 fl. — kr.
za "doslužene".	1 drž. oblig. sreb. veljave	10.000 " — "
	skup	12.200 fl. — kr.
2. Iz ustanovnine milostljivega kneza in škofa.	1 drž. obl. sreb. velj.	à 2.300 " — "
	1 " " " "	à 1.000 " — "
	1 " " " "	à 500 " — "
	1 " " pap. "	à 1.650 " — "
	V Mariborski hranilnici z	
	natekl. obresti vred	63 " 05 "
	skup	5.513 " 05 "
3. Iz novega družbenega premoženja.	1 drž. obl. zlate velj.	15.000 " — "
	6 " " sreb. " à 100 fl. =	600 " — "
	1 " " " " à 50 " =	50 " — "
	2 " " pap. " à 1000 " =	2.000 " — "
	2 " " " " à 100 " =	200 " — "
	1 srečka drž. lotr. l. 1860 =	500 " — "
	V Mariborski hranilnici z	
	natekl. obresti vred	610 " 47 "
	skup	18.960 " 47 "
	Kar daje spredaj stoječih	36.673 fl. 52 kr.

Odbor družbe duhovnikov Lavantinske škofije

v Mariboru dne 17. februarja 1879.

Franc Kosar m./p.,
predsednik.

Ignacij Orožen m./p.,
časni denarničar.

Račun sta pregledala in odobrila:

Lovro Hrg m./p.,
župnik.

Jožef Hrzič m./p.,
stolni kaplan.